GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. Mali oglasnik 10 riječi D. 3.50 svaka daljnja 25 p. Priopćeno po retku D 10 — Plativo i tuživo u Šibeniku

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEDJELJE. Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik, Ul. Episkopa Milaša. Izdavač i odgov. urednik Hamilkar Vitaliani — Telefon br 47 —

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.— Pretplata mjesečno Din 12.- Inostranstvo Din 120. Čekovni rač. Zagreb 38.114 - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA IV — ŠIBENIK — 31 MARTA, 1936 — SPLIT — BROJ 351

Naša omladina pod Italijom!

Cilj je ovog vrlo zanimljivog članka kojeg smo uprav primili od Islarskoga Akademskog kluba u Zagrebu, obavijestiti što šire slojeve stanovništva o patnjama našega naroda pod Italijom i o tamošnjim prilikama!...

Italija je još prije nego što je postala fašistička odlučila da mora što prije istrijebiti sav jugoslavenski živalj u Julijskoj Krajini i Zadru, bilo da prisili stanovništvo da seli ili pak da ga jezično i narodno potpuno asimilira. Fašistički režim, koji je došao na vlast u oktobru 1922 g., je taj postupak protiv naše braće u Julijskoj Krajini i Zadru samo pooštrio i pospješio. Od samog početka je bilo jasno da će možda kod starije generacije uništiti posljednji znak našeg života različitim uredbama kao n. pr. zabranom našeg jezika u uredima, raspustom naših prosvjetnih, gimnastičkih i športskih društava, aretacijama, komfinacijama, dugogodišnjim zatvorima i čak smrtnim kaznama, ali da time neće moći uništiti duh i uvjerenje naše braće. Radi toga su po posebno strogom sistematskom nacrtu udarili na omladinu. Nacrt je vrlo jasan i jednostavan: djeca jugoslavenske majke i jugoslavenskog oca imaju postati dušom i tijelom Talijani.

Zato su čitavu Julijsku Krajinu i Zadar prekrili talijanskim dječjim vrtićima. Nema slovenskog ni hrvatskog sela, tako da možemo lako kazati, nema većeg hrvatskog ili slovenskog naselja u Julijskoj Krajini gdje ne bi bilo talijanskog dječjeg zabavišta. A polazak tih zabavišta je i za hrvatsku i za slovensku djecu obvezatan, jer jao roditeljima koji svoju djecu ne bi slali u te škole za odnarodjivanje. Javnim i privatnim činovnicima i namještenicima prijeti opasnost da ostanu zbog toga bez službe i kruha, trgovci i obrtnici izgubili bi pravo na trgovinu i obrt, niko bez izuzetka ne bi bio osiguran od policijskih i kaznenih represalija, od konfinancija i aretacije. Ova zabavišta su prije svega zato da istrgnu trogodišnje dijete iz roditeljskog kruga, gdje se govori njegov materinji jezik i da ga izruče nadzoru učiteljice koja ne razumije njegova jezika, koja što više njegov jezik i njegov narod smrtno prezire i koja smatra svojom glavnom zadaćom da tu svoju mržnju prenese riječju, pjesmom, pačak i molitvom na nedužnu mladu dušu.

Isto se događa sa hrvatskom i slovenskom djecom i kasnije kada stupe u osnovnu školu. Osnovna škola je isključivo samo talijanska. Od svih 550, hrvatskih i slovenskih škola, koje su još postojale koncem svjetskog rata, nema danas nijedne. Sa svršetkom šk. godine 1927-28 nestalo je posljednjih hrvatskih razreda i samo jednu godinu kasnije zatvorila se je naredbom školskih vlasti i jedina još preostala privatna slovenska škola kod Sv. Jakoba u Trstu koju je tada pohađalo još uvjek oko 1000 djece. Danas postoji u čitavoj Julijskoj Krajini i Zadru još samo jedna jugoslovenska škola, naime srpska osnovna škola pravoslavne crkvene općine u Trstu, koja je postojala još prije rata i koje je postojanje uređeno posebnim ugovorom između naše države i Italije. Tu pak školu smiju polaziti samo sinovi jugoslovenskih državljana. Sva ostala hrvatska i slovenska djeca u Trstu, Istri, Goričkoj i Zadru su sad bez iznimke prisiljena da polaze talijanskulovanje koncem 1934. I doista su ti školu, gdje ih uče talijanski učitelji. Hrvatske i slovenske učitelje su sve odpustili, penzionirali, prognali ili premjestili u unutrašnjost Italije. Učenik ne čuje u školi ni jedne riječi, u maternjem jeziku; pače zabranjeno mu je da govori sa svojim saučesnicima u školi i na putu u školu u maternjem jeziku. Za povrede ovako krutih odredaba čeka ga najstroža kazna sa strane učitelja. Učitelj viče u školi samo riječi talijanskog jezika, kulturu i moć talijanskog naroda. O hrvatskom i slovenskom jeziku i o jugoslovenskom narodu koji je narod u učenika govori samo s mržnjom i prezirom.

Zakon kojim je definitivno nestalo svih hrvatskih i slovenskih škola je predviđao neko poučavanje hrvatskog i slovenskog jezika bar posebnim vanrednim satovima i to na izričiti pismeni zahtjev roditelja. Ali ta je odredba bila, kako su izjavili sami predstavnici školske vlasti samo obmana. Time su htjeli samo baciti prašinu u oči vanjskom svijetu, da je tobože Italija udovoljila jezičnim zahtjevima svojih manjina, jugoslovenskoj je pak manjini htjela da tako „zasladi" ukidanje slovenskih i hrvatskih škola. Faktički se je pak ta poduka samo malo gdje uvela. A gdje se je uvela smjela se je vršiti samo u proračunato najnezgodnije vrijeme, a bilo je pri tome čitanje i pisanje najstrože zabranjeno. Već godine 1925 bila je ta poduka u vanrednim satovima posebnom uredbom ukinuta.

Zabranjeno je također poučavanje hrvatskog i slovenskog jezika u privatnim tečajevima, što više vlasti hoće čak da onemogućе takvu poduku na domaćem ognjištu. Stoga pokušavaju da djecu i u vanškolsko vrijeme i tjednu i nedjeljama imaju pod svojim nadzorom, bilo pod okriljem zabavišta poslije škole, ili pod okriljem raznih omladinskih fašističkih organizacija. Laskanjem, darovima, prijetnjama i kaznama pokušavaju učitelji i vođe fašističkih organizacija da postignu svoj cilj, naime posvema talijanizirati jugosl. djecu.

Tom je cilju uperena i svá hajka u prvom redu protiv omladinskih knjiga. Najznačajniji je primjer Slavka Tute iz Tolmina koji je bio sudjen na dva mjeseca zatvorā, iza toga doduše pušten iz zatvora, ali zato na tri godine konfiniran na otok Lipari jedino zato jer su kod njega našli nekoliko izvoda početnice „Prvi koraci", koja je izašla odobrenjem talijanskih vlasti. Osudu su temeljili na motivaciji da je Tuta „raspačavanjem slovenskih početnica širio slovenski jezik na štetu talijanskog". Ponovno se je dogodilo da su talijanski učitelji tražili od djece da donesu u školu hrv. i slov. knjige, jer da će iz njih učiti. Kada su se djeca pokorila toj naredbi, zaplijenili su im knjige. Dogodilo se čak da su učitelji banuli uz zaštitu sigurnosnih organa u privatne stanove i tamo tragali za hrv. i slov. omladinskim knjigama. Baš u zadnjoj godini su vlasti zaplinijele zbirku slovenskih pripovjedaka koje je napisao pok. omladinski pisac Fran Milčinski, a isto tako i komelovu poučnu knjigu o „Harmoniji", jer da bi tobože služila djeci za poduku. Zaplijenili su također i više molitvenika koji su se u ponovnom izdanju štampali u Vicenci, jer je katolička tiskara u Gorici koja je izdala prijašnje izdanje morala upravo zato obustaviti svoje poslovanje, što više takvih biskupa koji su svojim djelovanjem pokazali da su sve prije nego prijatelji slavenskih vjernika koji su povjereni njihovoj pastvi.

I vjeronauk se u školi uči isključivo u talijanskom jeziku. Da se spriječi, da bi još ostali hrv. i slov. svećenici učili u duhu i po propisima katoličke crkve u njihovom materinjem jeziku van škole, u crkvi ili u sakristiji pokušavali su prijetnjama, policijskim opomenama čak i konfinacijom predobiti hrvatske svećenike zato da djecu uče u talijanskom jeziku. Budući da im to uglavnom nije uspjelo počeli su namještati u većim mjestima posebne talijanske katehete koji djecu odgajaju u čisto talijanskom duhu i huškaju ih protiv domaćeg hrv. svećenika. Više puta dolazilo je radi toga do pravih incidenata, čak i u samoj crkvi za vrijeme službe božje. Sve se pak to događa pristankom, pače aktivnim sudjelovanjem biskupskih vlasti i odobrenjem molitvenici nosili imprimatur nadležnih biskupija, što više takvih biskupa najvišeg crkvenog poglavara. Prilike u tom pogledu neka ilustriraju ova dva primjera: Župnik u Trnovu, Tabatsky, njemački državljanin, morao je napustiti svoje mjesto i državu, jer je sa propovjedaonice objavio vjernicima da roditelji, a ne učitelji imaju pravo da odlučuju kojoj misi treba da hrvatske djeca idu, hrvatskoj ili talijanskoj. Talijanski pomoćni svećenik u Štandrežu kod Gorice, Tosolin, je u školi govorio svojim učenicima da je sakrament svete euharistije što ga podjeljuje hrvatski župnik nevaljan.

Jasno je, da takva nasilna školska politika koja odnarodjuje, nije mogla ostati bez posljedica. Opaža se to već kod mladeži, i ova doista još govori sa svojim vršnjacima te sa svojom braćom i roditeljima u materinjem jeziku, ali za razne izraze koji se ne odnose na predmete domaće potrebe, već upotrebljavaju našem jeziku prirodjene talijanske izraze. Značajno je također, da mnogo djece i izvan

Konferencija lokarnskih sila u Bruxellesu

Pariz 31. Potvrđuje se vijest da će se neposredno nakon prijema novih g. Hitlerovih predloga održati konferencija lokarnskih sila u Bruxellesu. Očekuje se da će se već 3 aprila ministri inostranih posala Engleske, Francuske i Belgije sastati u Bruxellesu, gdje će raspravljati o novoj situaciji. Engleski pak politički krugovi oštro osuđuju dosadašnju praksu spram njemačkih delegata, kojima da se je dalo mogućnosti da samo izlože svoje stanovište, ali im se spriječilo da za jednički saradjuju na definitivnom sporazumu.

Belgija uvidja pogreške francuske politike

Bruxelles 31. Belgijska štampa ističe da ne preostaje ništa drugo nego da se povedu direktni pregovori sa Njemačkom kako je to već kazao ministar pretsjednik van Zeeland, a čime se slaže ogromna većina belgijske javnosti. Zašto se ne prilagoditi nečemu što se inače ne može praktički spriječiti. Bila je velika iluzija sa strane Francuske, kad je vjerovala da će svi narodi Evrope stati na njezino gledište u pogledu njemačkih zahtjeva za ravnopravnošću. Naša zemlja, vele listovi, poduzeti će sve da se konflikt mirno riješi. Neka Francuska dobro upamti da se Belgija i Velika Britanija nikada neće pridružiti kakovoj nasilničkoj politici protiv Njemačke.

Napredovanje Talijana u sjeverozapadnoj Abesiniji

London. Reuter javlja: Čini se, da Talijani nisu naišli ni na kakav otpor prilikom napredovanja u sjeverozapadnoj Abesiniji, pošto se ni sa tal. a ni sa abes. strane nije uopće ništa javljalo o nekom sukobu. Očekuje se, da će napredovanje biti nastavljeno, pošto bi samo jake abes trupe mogle pokušati da presiječu talij. otstupnicu.

KRALJU PETRU II.

Rasti Mladiko naša,
Uprkos sitnih zlotvora,
Ubica i ljudomora!...
Dorasti do hata krilata
I snažnom rukom
Prigrli sva Tri brata,
Tri gorostasna stuba
Grandioznoga Duba...
Čuvaju Te zmajevi ljuti:
Vojvode, djenerali,
Kaplari, regruti,
I narod cio, cio,
Što ga Tvoj
Veliki Otac ujedinio.

Laž je da si Ti sirak,
Siroče i nejako momče!
Ne, Ti si gorski soko,
Koji krstari visoko,
Krilima nebo dira
I nosi grančicu mira;
Junačan ko Tvoj
Orijaš — Predak,
Što ljuti bi boj
I ropstva oslobodi
Narod svoj.

Rasti, Mladiko naša,
Uprkos oluja i bura;
Od svih gorkih čaša,
Od teških i kobnih ura,
Braniće Te Veliki Bog
I ljubav naroda Tvog.

Bdi budna straža na kapije,
Strepe krvopije,
Od mača oštra
Mlade Boginje Jugoslavije;
Sunce vječne ljubavi grije
Mladoga Petra,
Kralja i Cara Jugoslavije.

❋

Rasti, rasti naš Orle Krilati
Uz koljena Tvoje Čedne Mati,
Što Te čuva ko oko zenicu.
Nek Bog živi Kralja i Kraljicu,
Dugo ljeta, da im loza sveta,
Na Balkanu caruje i cvjeta,
Vlada, sudi dokle traje ljudi!...

Zagreb, 1936.

Mićun M. Pavičević.

škole računa u talijanskom jeziku. Uopće opažamo sada u Julijskoj Krajini više pojava koje potsjećaju na prilike koje su vladale već prije malo godina u Koruškoj i Štajerskoj, jasno pod uplivom njemačkog jezika. Značajna je za način, kako se školskoj djeci utuvljuje u glavu da nisu Slaveni nego Talijani, ova zgoda: pred malo vremena je neki gospodin na putu kroz srednju Istru zaustavio djecu koja su se vraćala iz škole i medju sobom razgovarala hrvatski, zapitao je jednoga od njih u hrvatskom jeziku koji jezik govore, a dijete mu je u hrvatskom jeziku odgovorilo — da govori talijanskim jezikom

Ali naročito žalosni primjeri su kada djeca kod kuće poput papige ponavljaju riječi koje su čuli u školi i koje su grozna uvreda našega naroda i našega jezika. Dijete ponavlja ove klevete protiv vlastitog naroda, jer ih ne razumije, ali je zato kasnije kada je svijesno smisla riječi, toliko jača njegova mržnja protiv tlačitelja koji pokušava na takav način otrovati njegovu dušu. O tome svjedoče dosta jasno mučenici iz Bazovice i svi ostali bezbrojni omladinci koji su već otpremljeni u tamnice, o tome svjedoči i ogroman broj omladinaca koji se nijesu uplašili smrtne opasnosti te su radije prebjegli preko granice, nego da služe u vojsci tlačitelja.

Takodjer sve srednje i stručne škole danas su isključivo talijanske. Nema više ni slovenske gimnazije u Gorici, ni hrvatske gimnazije u Pazinu i Zadru, ni slovenske realke u Idriji a niti općinske hrvatske realne gimnazije u Voloskom. Tako nema ni slovenske muške i ženske učiteljske škole u Gorici, ni privatne hrvatske ženske preparandije u Pazinu. A nema više traga ni slovenskoj trgovačkoj školi u Trstu ni raznim slovenskim te hrvatskim obrtnim i drugim stručnim školama. U maju g. 1927 je tadanji ministar prosvjete Fedele nekakvim sadističkim zadovoljstvom razglasio u rimskom parlamentu da je otsada nastavni jezik u svim srednjim školama Julijske Krajine i Zadra isključivo talijanski.

Nakon likvidacije posljednjih jugoslavenskih srednjih škola uveden je doduše hrvatski i slovenski jezik kao nastavni predmet na nekojim talijanskim srednjim školama. Ni to nije bilo namjenjeno slovenskim i hrvatskim djecima, jer na talijanskoj srednjoj školi u čisto našim krajevima, naime na nižoj srednjoj školi u Idriji nije se smio predavati slovenski jezik. Učenje hrvatskog i slovenskog jezika održavano je samo za buduće talijanske učitelje i činovnike koji bi s ovim elementarnim poznavanjem slavenskih jezika u tolliko lakše i uspješnije mogli vršiti svoj odnarodjivalački rad medju jugoslavenskim stanovništvom. A nato krnje učenje slovenskog i hrvatskog jezika pozivala se je talijanska vlada u posebnom memorandumu na našu vladu g. 1927 u kojem je pokušavala braniti talijansku školsku politiku u času kad je sva naša javnost bila ogorčena radi ukinuća hrvatskih i slovenskih srednjih škola u Julijskoj Krajini i Zadru. Sa školskom godinom 1931 32 ukinuli su još i taj posljednji ostatak hrvatskog i slovenskog jezika u srednjim školama u Julijskoj Krajini i Zadru te ga u skladu sa tadanjom talijanskom vanjskom politikom izmjenili engleskim jezikom. Talijanska srednja škola, naročito sadašnja fašistička srednja škola ima prije svega namjeru da stvori novog Talijana. U njoj je riječ samo o velikoj i slavnoj Italiji. Ne smijemo se dakle čuditi ako se opaža upliv takvog školskog uzgoja na naš srednjoškolski naraštaj i da naši djaci već dolaze pod uticaj talijanske kulture, slično kao što su u svoje vreme djaci u Kranjskoj i Štajerskoj bili zahvaćeni od veličine njemačke kulture. Medjutim je za naše srednjoškolce i studente pod Italijom položaj neusporedivo teži, jer im je stvarno oduzeta svaka mogućnost da se upoznaju s kulturnim životom svog vlastitog naroda. U školi ne čuju ni riječi o tome, a u koliko i čuju, to je riječ ironije. Izvan škole ne smiju da se sakupljaju u vlastitim djačkim udruženjima i akademskim društvima. Takodjer ni u općim hrvatskim i slovenskim društvima ne mogu učestvovati, jer je sve to uništila fašistička Italija. Fašisti su uz saradnju ili bar uz pristanak vlasti spalili, uništili ili zauzeli sve društvene domove i nasilno raspustili sva prosvjetna, pjevačka, gimnastička i sportska društva. Hrv. i slov. knjige koje su tvorile bogatstvo naših knjižica spaljivali su kao u srednjem vijeku na javnim trgovima. Hrvatska i slovenska predavanja zabranjena su i naša riječ morala je da nestane čak s kazališnih pozornica. Umuknuti je morala hrv. i slovenska pjesma i javna hrvatska i slovenska molitva. Skromna je duševna hrana koju mogu inteligentnom narašataju pružiti razne naše književne organizacije kojih je rad namijenjen širokim narodnim slojevima i koje moraju stalno da se bore s cenzurom i vlastima. Iz naše države ne smije preko granice ni jedna hrvatska i slovenska knjiga. Prvih godina poslije rata mogli su naši djaci iz Julijske Krajine i Zadra da posjećuju hrv. i slov. škole u Jugoslaviji, sada im je i to zabranjeno, jer i onom malenom broju djaka kojem je uspjelo proći preko granice nemoguće je povratak kući. Tek malo kome djaku uspije da barem velike praznike proboravi medju svojom braćom u Istri. A isto tako rijetki su i oni djaci iz Julijske Krajine koji tamo studiraju, da barem velike praznike proborave medju svojom braćom u Jugoslaviji i da se u njihovoj sredini upoznaju s ljepotom našeg jezika i naše kulture.

Općenito vrijedi činjenica da je sadanja naša najmladja generacija koja polazi talijansku srednju školu prožeta talijanskom kulturom i talijanskim idejama i da postaje u nacionalnom pogledu sto dalje to više amorfna; ako se već nije utopila u talijanskom moru ima da zahvali samoj sebi. Sva otporna snaga koja tu generaciju još čuva našem narodu, izlazi iz nje same, jer nikakve vanjske sile nema koja bi joj pomogla u ovoj trajnoj i teškoj borbi privremeno je naša riječ bila našla utočište u malim i velikim sjemeništima. Ali nakon lateranskog sporazuma kojim je zaključen spor izmedju Vatikana i talijanske države bio je naš jezik protjeran čak iz sjemeništa „Alojzijevišče“ u Gorici, koje su sagradili slovenski vjernici i koje je bilo namijenjeno budućim slavenskim svećenicima. Već ranije morao je naš jezik nestati iz sjemeništa na Rijeci i u Korptu. Pitomcima ovih zavoda zabranjeno je bilo misliti i razgovarati u materinskom jeziku. Ništa bolje prilike nisu u centralnom sjemeništu u Gorici, gdje se odgaja svećenički naraštaj za svu Julijsku Krajinu koja je u ogromnoj većini jugoslavenska. U zadnje vrijeme bila su u tim zavodima milostivo dozvoljena predavanja iz hrv. i slov. jezika i to u vrlo skučenom obliku.

Plan školske politike u Julijskoj Krajini ne ide samo za tim da načini iz naše mladeži Talijane nego da iz njih napravi prave janjičare, talijanske fašiste. Prigodom prelaza iz dječjeg zabavišta u osnovnu školu moraju hrv. i slov djeca da se upišu u „Sinove vučice“ (Figli della lupa), sa osmom godinom muška djeca u „Balilu“, a ženska u „Male Talijanke“. Kao takvi učestvuju u raznim fašističkim manifestacijama, nastupaju prigodom mnogobrojnih narodnih blagdana i vježbaju u baratanju oruđem. Čak za vrijeme same školske obuke stoji pred njima učitelj u uniformi milicionera. S 18 godinom postane iz „Balila“ fašistička predstraža „Avangardist“, iz „Male Talijanke“ „Mlada Talijanka“. Omladinci moraju osim toga da posjećuju razne tečajeve gdje se pod krinkom dopunskog obrazovanja nastavlja sistematsko odnarodjivanje. Sve slobodno vrijeme koje mu preostaje nakon teškog rada na polju odnosno u radionici, mora naš omladinac ukoliko nije zadržan kod fašističke avangarde, da proboravi u tako zv. „Poslijeradnim organizacijama“ (Dopolavoro), gdje se samo slavi velika fašistička Italija i gdje se naša mladež moralno i materijalno uništava. Namjera svega toga je jasna i fašističke vlasti je niti ne sakrivaju. Prema nauci fašizma država je sve i njoj moraju da se pokoravaju u svakom pogledu svi državljani. U skladu s time priznaje država samo jednu narodnost, jednu kulturu i samo jedan jezik, naime talijanski. Fašistička država smatra svojom dužnošću da italijanizira sve drugorodne narode na svojem teritoriju. Radi toga je za nju zločinac ko se opire tom nasilnom odnarodjivanju i mora da bude kažnjen. Zbog toga morale su stotine naših svijesnih omladinaca i muževa da putuju za godine i godine u najstrašnije talijanske tamnice zbog toga mora i toliko svijesnih omladinaca i muževa da žive tari daleko od svog doma i svojih na pustim otocima južne Italije, radi toga morale su hiljade i hiljade naše braće preko granice i rädi toga morali su da žrtvuju svoje mlade živote Vladimir Gortan i Bazovički Mučenici.

Kao članovi ovih fašističkih organizacija uživaju različite pogodnosti. Djaci idu besplatno na ljetovanje u brda i na more. Članovi „Poslijeradnih organizacija“ imadu popusta u kazalištima i kinematografima te sniženu vožnju na željeznicama Još u većoj mjeri nego na učenike osnovnih škola djeluju razne materijalne pogodnosti na srednjoškolce i studente. Naš djak je, kako je spomenuto, materijalno i moralno prepušten sam sebi, zbog toga može tek teško da odoli privlačivim pozivima fašističkih ustanova. Tako mu obećaje a faktično i pruža fašističko studensko udruženje „Guf“ (Grupo universitario fascista), kod kojih mogu biti učlanjena i zadnja dva godišta srednje škole, izdašnu materijalnu i moralnu potporu. Samodjak koji je upisan u „Guf“ može dobiti stipendije za studij, tek on ima pravo do jevtinih književnih edicija, tek on smije po sniženoj cijeni u kino, u kazalište te na razne sportske i kulturne priredbe, tek on ima pravo da za smiješno nisku cijenu ili čak besplatno učestvuje u ferijalnim logorima na moru ili u planinama (Marinopoli i tendopoli). Tek njemu je dano da si može priuštiti jeftina besplatna putovanja po kopnu i moru po cijeloj Italiji i da se pod jednakim uvjetima priključi raznim izletima u inozemstvo. Svaku godinu priredjuju svi „Guf“ Italije tako zv. „Littorale d'arte e di coltura“, koja upotpunjuje to što nije možda dospjela dati fašistička škola.

U zadnje vrijeme nije fašističkom režimu više samo do toga da sav taj naš narod italijanizira i fašistizira, nego da se kao i sva ostala Italija militarizira. U tom smislu već je do sada djelovala bálilska organizacija, te već desetgodišnja muška djeca morala su vježbati puškom; a fašistički avangardisti raspolagali su strojnim puškama, malim topovima, oklopnim automobilima i svim modernim ratnim oružjem. Sam Musolini je prije tri godine proglasio za devizu savremene talijanske mladeži „Knjiga i puška“ (Libro e moscheto); još više nego te omladinske organizacije brinu se za vojničko obrazovanje tako zv. predvojnički tečajevi, koji su obvezatni za sve vojne obvezanike za posljednje dve godine prije nastupa redovite vojničke službe. Vodstvo ovih tečajeva povjereno je fašističkoj miliciji. Za eventualne izostanke od ovih vježbi nije odgovoran samo mladić vojsci i sudu već i njegovi roditelji i poslodavci. Tako i uvodjenje subote kao neradnog dana, o čemu se u poslijednje vrijeme mnogo raspravlja, temelji djelomice na vojničkim razlozima. Taj dan trebao bi biti posvećen duševnom fašističkom uzgoju u „Poslijeradnim organizacijama“ prije svega vojničkom odgoju u predvojničkim i u novo uvedenim „Podvojničkim tečajevima“. U zadnjoj šk. g. 1934 35 postala je ratna obuka obavezan predmet na svim srednjim i visokim školama. Od sada moraju srednjoškolci da se za vrijeme redovite obuke u školi teoretski upoznavaju sa svim granama vojne znanosti, a izvan škole moraju na polju da se praktički uvježbavaju u upotrebi raznog oružja od puške do topa, u svim terenskim vježbama. Za obuku se brinu za tu svrhu odredjeni aktivni časnici. Obuka je strogo obavezna za sve djake i radi nepovoljnog uspjeha u tom predmetu djak mora ponavljati razred. Slični vojnički tečajevi održavaju se za studente, samo je njihov cilj obzirom na obrazovanost učesnika primjerno viši. Nijedan student ne smije da položi diplomski ili koji drugi ispit ako nema potvrde o uspješnom dovršenom vojničkom tečaju. Naročito značajno u tom pogledu bilo je otvorenje akademske školske godine na tršćanskoj trg. univerzi u novembru 1934. U vestibulu školske zgrade bili su sakupljeni studenti obučeni u crnim košuljama, dok su karabinjeri u velikoj paradi tvorili špalir kod ulaza u zgradu i u svečanu dvoranu. Na dvorištu bila je rasporedjena akademska kohorta fašističke milicije koja se dići imenom dalmatinca Rismonda po jedan odio infanterije, pješadijske artiljerije i teške poljske artiljerije te skupina studenata za koje je tom prilikom otvoren tečaj za rezervne oficire. Rektor univerziteta prof. Udina je u uvodnom govoru naglasio, da će proslava otvorenja nove školske godine biti takva kakva najviše priliči državi koja je 100 posto nacionalna i naglasio je: „Zato će biti atmosfera ovogodišnjeg slavlja više militarističke i politička nego li znanstvena.“ U tom pogledu nije rektor nimalo pretjerivao, jer već sam njegov govor bio je slavospjev o tome kako su profesori univerziteta i asistenti bez izuzetka učlanjeni u fašističkoj stranci i u fašističkim stručnim organizacijama, te kako se je akademski fašistički odio od svog ustanovljenja od g. 1925 d lje razvijao. S tvrdnjom da su spremni na sve otvorio akademsku godinu. Poslije njega medjutim nije po starom akademskom običaju koji znanstven govor već je preuzeo riječ pretstavnik „Gufa“ koji je još više naglašavao značaj fašizma. Kao treći govornik nastupio je, aktivni general Zingales koji je bio odredjen za vodju vojničkog tečaja. Rekao je medju ostalim: „. . . neću držati ni predavanja, a niti razvijati teze, već bih htio iz svoje vojničke strasti i ljubavi ispjevati velebnu pjesmu našem državljaninu vojniku kojeg je fašistička vlada stvorila i kojega još uvijek upotpunjuje; talijanskoj majci koja odgaja sinove herojskim pričama o ratu i odlikama novog doba; „Balili“ koji se rasplamte i oduševi kod svetog tumačenja militarističke nauke i duha, omladincima za koje će biti ove godine u nekojim razredima u nastalom planu ratna znanost i koji će si u posebnim tečajevima utvrdjivati dušu i tijelo, kod pucanja oštriti vid a u raznim sportskim granama jačati mišice svojih nogu te tako pod vojničkom komandom i disciplinom prisvajati si vojničke odlike. . .“

S ovim riječima gen. Zingalesa je najbolje označena atmosfera u kojoj se odgaja naša omladina pod Italijom, a danas već na abesinskom ratištu prolijeva svoju krv.

Zašto?

„Hrvatski spomendani“

„Jutarnji list“ donosi dnevno pod ovim naslovom, a pod uredništvom prof. Rudolfa Horvata, značajnije događaje iz hrvatske prošlosti, koji su se zbili onog kalendarskog dana u koiem je list izašao. Tako je u spomenutoj rubrici od 27. III. o. g. zabilježeno, da je 27. marta 1922 umro u Splitu hrvatski političar i svećenik Juraj Biankini, koji se rodio 30. 8. 1847 u Starigradu na otoku Hvaru, da je od god. 1871 bio urednik „Narodnog lista“ u Zadru, a mnogo godina narodni zastupnik na dalmatinskom saboru i na Carevinskom vijeću.

Zašto je dr Rudolf Horvat prešutio, da je Juraj Biankini bio i potpresjednik ministarskog savjeta u ujedinjenoj otadžbini? Zašto je prešutio da je nas odlični Jugoslaven Don Jure Biankini bio prvi pretsjednik patriotskog udruženja „Hrvatske straže“? Da li možda auktor brošure „Hrvatski preporod u Dalmaciji“ namjerno prešućuje aktivnost jugoslavenski orijentiranih nacijonalnih radnika, ako se ta aktivnost odnosi na razdoblje od našeg narodnog ujedinjenja do današnjih dana? Je li to historiografski ispravno?

O rimskom bloku

Sad kad su dovršeni pregovori u Rimu za učvršćenje odnosa između Italije, Austrije i Madžarske u duhu poznatih rimskih protokola iz 1934. g. interesantno je pratiti mišljenje i ocjene o rezultatima tih pregovora. Iz njih još jednom jasno proističe, kako je glavni cilj rimske politike, da u Podunavlju i uopće u Srednjoj Evropi osujeti bilo čiji jači uticaj, koji bi mogao da paralizuje talijanske planove. Ovog puta je naročito demonstrirano protiv uticaja, što bi ga na tom području mogla imati slavenska kombinacija, kojoj je Čehoslovačka tobože dala smjer i karakter. U Rimu su se pobojali da se nebi jače manifestovala jasna i prikrita slavenska inicijativa, a to su bez sumnje dovodili u vezu sa saveznim odnosima Praga prema Beogradu, te Praga prema Moskvi. Istovremeno se je Rim požurio da i na drugoj strani poveže stare konce, pa je obnovljen pakt između njega i Tirane. Neki su pri tom iznašli, da se tu radi o uspostavljanju stare anžuvinske linije. U bitnosti se radi o tome, da Rim treba imati uza se bar one, koji će mu iz revizionističkih i tradicijskih razloga biti korisni u provađanju svoje političke ekspanzije prema sjeveru i istoku. A ima po srijedi još nešto, što ćemo niže da navedemo.

Praški dopisnik „Le Tempsa" konstatuje, kako se sada, nakon rimskog sastanka, podunavska situacija ukazuje dosta nejasna. S jedne strane talijanski najnoviji stav, a s druge strane njemački, po kojem se predviđa principijelna opozicija Berlina preferencijalnim trgovinskim pogodbama između podunavskih država, te između njih i drugih, otežava u velike svako daljnje nastojanje oko poboljšanja gospodarskih prilika u Srednjoj Evropi. S druge strane opet novi, pojačani odnos između Italije i Albanije kadar je da izazove naročita negodovanja na Balkanu uopće, a u Jugoslaviji napose. Stavljena je pri tome u izgled mogućnost naoružanja Austrije i Madžarske. Sasvim je prirodno, da bi Mala Antanta protiv takova pokušaja precizirala i potanje svoj stav. Situacija je uopće opet takova, kakova je bila pred godinu dana pred konferencijom u Stresi.

Ovim je dovoljno istaknuto, kakav je odjek prouzrokovalo ojačanje rimskog bloka u Čehoslovačkoj napose a u Maloj Antanti uopće. „Münchener Neueste Nachrichten" od 24 o. mj. opširno se bavi novom aktivnošću Italije u Podunavlju, te ističe, kako je sada u Rimu plan g. Hodže o višestranim ugovorima uz isključenje Njemačke i Italije pokopan. To se još bolje vidi i odatle, što se na sastanku u Rimu nije uopće poklonila nikakva pažnja pitanju podunavske saradnje u okviru sporazuma s Malom Antantom, nego se pretpostavilo, da je sada red na Maloj Antanti da se prilagodi autoritetu pojačanog rimskog bloka.

Sve ove okolnosti dat će povoda i prilike, da će se ekonomska politika koiiko Male Antante toliko Balkanskog sporazuma jače orijentirati prema Vel. Britaniji. Velimo „jače", jer je u posljednje vrijeme izvršeno mnogo toga u tom pravcu. To je u Rimu dobro poznato, pa je to jedan od uzroka, radi kojeg je privukao jače k sebi Beč, Pestu i Tiranu, da ne bi ovi centrumi potpali ekonomski pod uticaj Vel. Britanije. U „Manchester Guardian Commercial-u" objelodanio je g. dr Gerhard Schacher niz članaka, koji se bave izgledima britske trgovine i investicija britskog kapitala u Podunavlju i u balkanskim zemljama s osobitim obzirom na posredovnu ulogu, koju bi pri tom imala da preuzme Čehoslovačka.

I doista, Čehoslovačka je bila preuzela inicijativu, da u Podunavlju ostvari ekonomsku zajednicu i saradnju, koja bi bila onda prirodno produžena i na Balkan. Uza sve to, što su sad Austrija i Madžarska izbačene iz tog koncerna i privučene k Rimu, britski će plan biti dalje obrađivan i primjenjivan, ali vrlo je prirodno, da će mu pogodovati raspoloženja ekonomskih i trgovinskih krugova i u Čehoslovačkoj i na Balkanu. S druge će strane isto tako prirodno biti produbljeni ekonomski i trgovinski odnosi između Balkana i Njemačke, tim lakše, što su se oni već do sada dobro razvili.

U tom će slučaju Austrija i Madžarska kroz najkraće vrijeme osjetiti prekarnost položaja, u koji su sada došle, a ta će se prekarnost još većma zaoštriti za to, što i sama Italija u svojoj unutrašnjoj ekonomskoj politici sve više naginje sistemu autarkije, na što ju je uputila situacija stvorena provađanjem sankcija.

Ne nastupe li, dakle drugi momenti i druge struje, sva je vjerojatnost, da će se Podunavlje sa svojim ekonomskim i trgovinskim razvojem razdvojiti u dva smjera, ali u toj eventualnosti već je sada lako predvidjeti koji će od njih biti jači i sigurniji. Mala Antanta i Balkanski sporazum naći će daleko šire polje djelatnosti i daleko bolje uslove za svoj takav razvoj.

Dinko Sirovica

Skupštlna Udruženja Trgovaca

U nedjelju u 10 sati održala se u Gradskom kazalištu godišnja skupština Udruženja Trgovaca za srezove Šibenik i Biograd. Skupštini je prisustvovalo 100 članova.

Pretsjednik g. Ivo Žaja otvorio je skupštinu pozdravivši prisutne komemorirajući umrle članove: Tajić Sofiju, Bogdan Ivu i Delfina Josipa.

G. Žaja je u svom govoru naročito istakao teške prilike s obzirom na krizu koju proživljuje čitav svijet, ukazujući na teškoće na koje nailazi domaća trgovina. Dalje se je g. Žaja, iznoseći ostale trgovinske probleme, osvrnuo i na nedavno zasijedanje centralnog pretstavništva trgovačkih udruženja u Splitu i navodi nacrte pojedinih zahtjeva.

Dalje se sa zadovoljstvom ističe — da su tražnja za izgradnju nove Unske pruge dolinom Butižnice na Knin došlo konačno do ostvarenja tako, da će — „sa izgradnjom ove pruge biti realiziran dugogodišnji san centralnog primorja, a osobito trgovačkih luka Šibenika i Splita, koje će u putničkom saobraćaju i trgovini moći zauzeti ono mjesto, koje im je namijenio njihov geografski položaj na kopnu i na moru.

Uporedo sa ovim nastupa i veća potreba za uređaj Šibenske luke u svrhu boljeg osposobljenja za prekomorsku trgovinu ne samo naše zemlje, nego i drugih zemalja centralne Europe.

Na osnovi toga viši ekonomski interes ne samo Šibenika, nego i njegova čitavog gravitacionog područja traži od pretstavnika ovog grada i svih njegovih ustanova, da poduzmu korake na mjerodavnim mjestima, da se izradi regulacioni plan ove naše velike luke i da se odmah započnesa izvadjanjem najvažnijih radova, a svi radovi se mogu izvesti obzirom na vanrednu prirodnu konstrukciju luke sa razmjerno vrlo malim novčanim sredstvima".

Zatim slijedi detaljni izvještaji tajnika, blagajnika i nadzornog odbora.

Skupština je jednoglasno primila budžet za 1936 god. i zaključila da udruženje stupi u Savez trg. udruženja primorske banovine.

Nakon dane razrješnice staroj upravi prešlo se je na izbor novog upravnog odbora.

Od dvije podnijete liste sa strane g.g. Antića Šime i Zaninovića Ante, skupština je izglasala svoje povjerenje listi g. Š. Antića.

Nova uprava udruženja:

Predsjednik: Ivan Žara, *podpred:* Jere Matačić, *Odbornici:* Šime Antić, Ante Zaninović, Ivo Ćićin-Šain, Ivo Relja, Dane Zorić, Ante Lovrić, Ante Frua, Hugo Marin, Zlarin, Frane Marković, Vodice, Ivan Obratov Tijesno, Šime Jelić Biograd n/m, Ante Martinac Sukošan, Mate Širinić Skradin; *zamjenici:* Ante Protegă, Vinko Vučić, Grgo Maričić, Špiro Guberina, Šime Kuvač, Paško Maričić, Vlade Kužina, Ive Mišurač Sepurine, Jose Grubišin Tribunj, Jere Dobrović Pirovac, Lukin Krste Murvice, Jure Prkunić Pašman, Ivan Radlć Rogoznica

Nadzorni odbor:

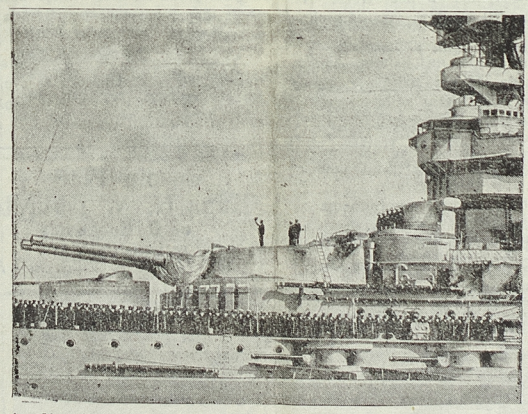
Odbornici: Blaž Bolanča, Rudolf Tilić, Vinko Karadžole; *zamjenici:* Stipe Grubišlć, Jakov Terzanović, Ante Mrša; *Časni sud:* Šime Morić, Luka Šarić, Rade Žmikić.

Skupština je zaključena u 12 sati.

Zaupokojena sv. misa blaženopočivšem Lavu Šupuku

U srijedu 1 aprila u 7 30 u jutro održaće se u crkvi Gospe van Grada zaupokojena sv. misa nedavno i nenadano preminulom blagopočivšem Lavu Šupuku pk. Marka.

Pomolimo se za njegovu dobru i plemenitu dušu.

Umirovljen je dosadanji komandant britanske flote na sredozemnom moru. Admiral Fischer u času kad odlazi iz Aleksandrije na brodu „Kraljica Elizabet".

Sastanak u sreskom načelstvu

U nedjelju u jutro održao se je sastanak u sreskom načelstvu u prisustvo Dr Jerića referenta za turizam pri banskoj upravi u Splitu.

Sastanku su sudjelovali delegali ugostiteljskih radnja u Šibeniku, sreski podnačelnik g. Matvejević, od strane putničkog ureda g. Ć. Tommaseo, te pretstavnici udruženja javnih poslužitelja. Na sastanku se diskutovalo o mnogim pitanjima, po kojima će se kasnije donijeti definitivni zaključci koji će spriječiti grubu i nepristojnu konkurenciju u sezoni najživljeg prometa stranaca.

G. Dr Jezić otputovao je za Biograd n/m gdje će prisustvovati konferenciji za promet stranaca koja će se održati u srijedu 1. aprila o. g.

Lutkarsko pozorište

U prepunoj sali Sokolskog doma održana je premijera „Začarani žabac". Priredba je veoma dobro uspjela zahvaljujući požrtvovnosti i spremnosti članova lutkarskog pozorišta.

Vjenčanja

Gca Neva Gazzari i gosp. Slavomir Fulgosi vjenčali su se u subotu 23 o. mj. Gca Desanka Katić i Slavomir Vučetić vjenčaju se danas. Srećnim mladencima i odličnim obiteljima najljepše čestitamo!

Muški i ženski šlafovi stigli

veliki izbor, zadnji noviteti. Cijene vrlo povoljne.

Crvenković i Manojlović

Kod crkve sv. Duje SPLIT Narodni trg, ugao.

Desanka Katić
i
Ing. Slobodan Vučetić

vjenčani

Šibenik—Drniš 31 marta 1936

Čajanka u oficirskom domu

U nedjelju je održana čajanka u malom salonu oficirskog doma. Čajanka je bila vrlo dobro posjećena.

Nova odredba o raznošenju pošte

Novom odredbom o raznošenju pošte, a koja stupa na snagu 1 aprila o. g. neće se više nedjeljom i državnim praznikom dostavljati pošta po domovima.

Pretplalnici novina mogu da pridižu novine tih dana od 9—11 sati na prozorčiću za isporuku pošte.

Švajcarski oficir Schwartz Hans u Šibeniku

Schwartz Hans švajcarski oficir, u društvu sa još dva podoficira švajcarske vojske na svom naučnom putovanju kroz Jugoslaviju doputovao je u Šibenik u namjeri da razgleda znamenitosti i prikupi interesantne podatke o Šibeniku. G. Schwartz na temelju svojih opažanja uz asistenciju svojih podoficira napisaće knjigu o Jugoslaviji u kojoj će biti, uz kratku istoriju, iznijete sve zanimljivosti, osobine i običaje naše otadžbine.

G. Schwartz je juče otputovao za Benkovac, odakle će proslijediti dalje.

U FOND G. Š. K. „OSVITA“ priložili da počaste uspomenu blagopočivšeg Lava Šupupa, g. Dr. Cosić Neven 100 din. i g. Božo Bakotić 50 din.

Uprava darovateljima najljepše zahvaljuje.

JADRANSKA PLOVIDBA D. D. priređuje

Uskrsni izlet na OBROVAC

12 i 13 aprila 1936 sa redovitom prugom br. 34 — vozeći kroz pašmanski, velebitski, novigradski kanal te uz koito rileke Zrmanje.

Nedjelja: odlazak iz Sibenika u 5 s.
dolazak u Obrovac u 17 s.
Ponedj.: odlazak iz Obrovca u 5 s.
dolazak u Sibenik u 17 s.

Cijena za odlazak i povratak Din.100.

N.B. Ko želi sobu za spavanje u Obrovcu, eventualno hranu na brodu može uz paušalnu cijenu dobiti, ako se predbilježi 48 sati prije odlaska parabroda.

Agencija Šibenik.

SPORT

Velika pobjeda i uspjeh šibenskih nogometnih klubova

Odličnom igrom i zasluženom pobjedom nad Aškom Osvit dalje vodi

„OSVIT“ — „AŠK“ 1:0

U nedjelju je po odličnom vremenu i pred rekordnim brojem publike na Hajdukovom igralištu jodigrana prvenstvena utakmica Ašk — Osvit. Obzirom na važnost utakmice kao i na protivnike očekivala se ogorčena borba. Split je polagao velike nade u Aška vjerujući da je on jedini u stanju da zaustavi odličan nalet Osvitov. Šibenčani pak vjerovali su da će njihov ljubimac zaigrati svim srcem i donijeti svom gradu i klubu još jednu lijepu pobjedu. I u toj svojoj nadi Šibenčani se nijesu prevarili. Osvitaši su još jednom pokazali što mogu i što znadu.

Tačno u 4 sata na znak sudije g. Heckmana Ask je poveo. Osvit odu zimlje i navaljuje. Ašk se samo brani i ne uspijeva da predje Osvitovu polovinu. Osvit igra mirno i staloženo, neprestano je na vratima protivnika ali nema sreće. Lopta udara u igrače ali u gol nikako. Čak i prestrogo dosudjeni jedanajesterac Bizjak promašuje. Ali ni to nije ni najmanje smelo odlučne Osvitaše već i dalje prisiljavaju obranu Aškovu na očajan otpor. Sreća je sa Aškom, i lopta ni sa per metara neće u gol. Jedan slučajni prodor Aškove navale i jedan jaki udarac Ružićev u golštangu upozorava zaspalog Fančovića da je na igralištu a ne u krevetu. Sajakom ali nesretnom navalom Osvitovom završava poluvrijeme.

Drugo poluvrijeme očekivala se bolja igra ali Osvit mu ni sada ne dozvoljava nastavivši svoju igru prvog poluvremena. Osvit i dalje neprestano navaljuje, ali lopta je plijen ili odličnog vratara Zekana ili odlazi u aut. Gol visi svakog časa ali se i na prazna vrata promašuje. I kad je više bilo opće uvjerenje da Osvit neće doći do svoje zasluž ne pobjede, Begin sjajni i oštri udarac našao je sam ugao. Napokon zasluženi plod. Osvit i dalje navaljuje ali bez sreće. Rezultatom 1:0 završava ova zanimljiva utakmica.

Ašk je potpunoma zatajio. Nije uspio ni da jednom ozbiljnije ugrozi Osvitova vrata. Kroz čitavo vrijeme igrao je posve podredjenu ulogu. Samo sreći i odličnom vrataru može zahvaliti što nije ostavio igralište sa barem pola tuceta golova.

Osvit je naprotiv potpunoma zadovoljio. Uspio je da odmah u početku potpuno smete svog protivnika i da ga prisili na samu odbranu. Igrao je borbeno sa odličnim sprovadjanjem brzih kombinacija. Sve su linije funkcionisale matematskom tačnošću. Svi su igrači uložili maksimum truda da bi časno izvršili svoju dužnost prema svom gradu i klubu.

Fančović na golu nije ni jednom imao prigode da pokaže svoje veliko znanje. Bekovi Crnogaća, Rončević i ono malo posla što su ga imali obavili su u svakom pogledu više nego odlično. Halflinija duša i srce tima igrala je bez mane i greške. Odličan štart, izvanredna igra glavom, sjajno, brzo i promišljeno dodavanje bile su odlike Munitića, Bizjaka i Roščića. Razbili su potpuno protivničku navalu, a svoju su neprestano pitali sjajnim loptama. Njima ide veliki dio zasluge za uspjeh. Navala takodjer odlična. Kombinirala je izvanredno, pucala neprestano ali sreća joj nije bila sklona ni naimanje.

Sudad g. Heckman odličan.

S ovom je utakmicom Osvit pokazao da je iza našeg majstora Hajduka najbolji i da mu s pravom u ovogodišnjim igrama pripada II mjesto.

—o—

„Šibenik“ - „Vuk“ 2:2 (1:1)

U nedjelju je odigrana na osvitovom igralištu prijateljska utakmica između „Sibenika“ i „Vuka“, a koja se završila sa rezultatom 2:2

Za ovu utakmicu vladalo je veliko interesovanje te je istoj prisustvovao priličan broj gledalaca.

Rezultat 2:2 je veliki uspjeh za „Šibenik“ koji je na nedjeljnoj utakmici i ako tehnički slabiji od „Vuka“ pokazao da je ipak dorasao svom protivniku. „Sibenik“ je igrao dobro, možda i bolje nego se i očekivalo. Igrao je s velikom voljom i borbeno ali sve u granicama fairnesse.

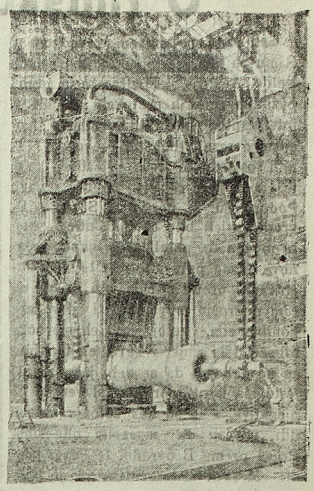
Da je znao taktički bolje igrati, mogao je da iskoristi svoje kombinacije, koje su skoro uvijek ostajale neizrađene.

„Sibenik“ spada u red najmlađih klubova, ali se nadama da će svojom dobrom igrom pribaviti sebi poštovanje u športskim krugovima.

Gospin Plač i Muka G. N. Isukrsta
od O. Kneževića
nabavlja se najjeftinije kod
Tiskare E. Vitaliani i Sin

Prije nekoliko sedmica, uputio se, sasvim sam, njemački turista Sink na najveće brdo Amerike, u argentiskim Andama, Aconcagua visoko 700 m a na koje ranije nije stupila čovječja noga. U pozadini se vidi vrh ovog planinskog kolosa na kojeg je Sink zatakao Hakenkrojearska, argentinsku i olimpijsku zastavu.

Velika sala u njemačkoj kovnici oružja, gdje se nalazi tjesak od 15.000 tona, najveći svoje vrsti na svijetu. Iz ove Kruppove tvornice držao je Hitler svoj zadnji vatreni govor radnicima i vojsci.

Akumulativno zatvaranje trgovačkih radnja u Drnišu

Drniš 25 marta. — Na današjoj izvanrednoj sjednici, trgovačkog udruženja u Drnišu, mjesni obrtnici bez razlike političke pripadnosti, jednoglasno zaključiše obustavu svojih radnja, a to sve dok se ne udovolji njihovim opravdanim moralnim i socijalnim principima.

Trgovački stalež ove varoši, a protiv kojemu ova općinska uprava bezobzirno a iz godine u godinu sistematski povisuje postotak raznim nasilovima prireza i nameta, na način, da je mnogi od njih bio prinudjen zatvaranjem svoje radnje, a u borbi za nasušnim hljebom potražiti utočište kao kopač u rovovima ovdašnjih industriskih poduzeća.

Ovi opštinski nameti i prirezi a koji ne savremeni i u opreci postojećeg prometa i trgovačke zarade, postavi trgovački stalež ove varoši pred alternativu bit ili nebit, a pred kojom pojavom jednoglasno odlučiše obustavom svojih radnja, tražeći zaštitu nadležnih vlasti.

Ovom trgovačkom pokretu, pridružiše se i ostali mjesni obrtnici, dok pekari i mesari, najaviše svoju solidarnost, izjavom nadležnim vlastima da izminućem zakonitog roka obustavljaju i oni svoje radnje.

Ovom pokretu nema, da se pripiše kvalifika posljedici „Duhu vremena“ kako bi to htjeli oni na upravi ove opštine a čiji neispravni rad bi utvrđen raznim Banskim reviziskim rešenjima, dok vjerujemo da će na ove, skori dan i Božica pravde udariti svoj pečat. u. t.

Oglas licitacije

Dobrovoljna vatrogasna četa u Šibeniku raspisuje licitaciju za nabavu 35 kompletnih paradnih uniforma prema Propisu o uniformi i opremi članova vatrogusnih organizacija u Kraljevini Jugoslaviji propisanom na osnovu §a 64 tač. 4 Zakona o organizaciji vatrogastva.

Ponudu sa priloženim uzorkom platna slati na Upravu Dobrovoljne vatrogasne čete u Šibeniku u roku od 15 dana.

Pretsj.: D. Smiljanić. Tajnik: J. Vičić

širite »TRIBUNU«